

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Constitvtio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

ge. c. tua de test. aut iniungitur à lege, vel ab homine habente potestatem ab homine, & tunc debet assensum illorum. per gloss. in cap. vnic. in 6. ne sed. vacan. credo tamen quòd committentis intentio esset attendenda, quando committens habens autoritatem, in dubio procedit, vt supra dictum est.

4 QVANDO ille de cuius consilio aliquid est agendum, est mortuus, vel ita absens, quòd non potest adiri, vel non vult consulere, secundum Pan. in. c. ex parte. de. constit. & in. d. c. cù in veteri. Si periculum ex dilatione imminet, semper sine consilio potest procedi. Hoc sentit etiam Bartol. in. l. 1. §. si plures ff. de exerci. action. qui de mente iuris est, vt si consilium nõ potest haberi, procedatur ad consummationem actus. vt in dicto capi. vni. Si verò non imminet periculum, aut ille est mortuus, & tunc si nomine proprio expresso potestas consulendi fuit sibi attributa, expirat mandatum, & secunda iussio debet expectari. argu. in. c. cùm dilecta. de. re script. Si verò fuit expressum nomen dignitatis debet expectari successor. argu. cap. quoniam Abbas. de officio delegati. Idem si est ita absens quòd eius consilium nõ possit requiri. Si verò est præfens, & non vult cõsulere, vel absens, & non vult venire, nec consilium præstare, tunc potest mādatus sine consilio procedere. text. in dict. capit. cùm in veteri. vel secundum Pan. in eo. ca. poterit appellare.

5 Si quis ex forma mandati debeat requirere consiliũ, & non petito consilio procedit ad actũ, secundum Pan. in. d. c. ex parte, non valet, quando lex à principio potestatem ei tradit cum tali modificatione. Si verò prius habebat potestatem, & superior munda-uit fieri cum cõsilio Titij, tenet actus sine tali consilio, licet transgredietur veniat puniendus. argumen. in. c. dilectus. ele. 2. de. præben. aliter quando requiritur assensus. hæc procedunt, de consilio, & c.

6 QVI tenetur petere consilium, &

malè ei consulitur, si sequitur tale cõsiliũ aduertenter, non excusatur, quia licet teneatur petere, non tamen sequi. secundum Panor. in dict. capit. cùm in veteri. ideo iudex qui tenetur pronuntiare cum consilio sapientis, non excusatur, si malum consilium sequitur. secundum Bart. in dict. §. si plures. Nec frustra dicitur esse petitio consilij, etiam quòd non teneatur petens sequi, quia petendo posset consentes in suam trahere sententiam, & quia salus ibi, vbi multa consilia. canone pro verbis. vigesimaquarta distinctio.

CONSTITVTIO.

1 CONSTITVTIO proprie dicitur, quam princeps statuit. can. constitutio. distinctio. secunda, & largè pro omni iure accipitur, vt in cap. cùm omnes de constitutionibus. Et fit constitutio proprie à principe cum suis consiliarijs, secundum Panormitanum, in rubric. eod. titu. quandoq; à collegio, & de eius natura est, vt sit perpetua, nisi reuocetur. Non autem sic ordinationes, quæ à collegijs fiunt, quia non sunt perpetuæ. Vnde Arch. Flor. dicit. part. titul. 24. capitul. 2. §. 4. quòd ordinationes quæ fiunt in capitulis generalibus, vel prouincialibus, obligant vsque ad sequens capitulum, postquam promulgatæ fuerint, sed postquam non practicantur in obseruando, vel non publicantur, vel à fortiori, quãdo non sunt in memoria, non obligant.

2 QVANDO prælatus aliquid ordinat sine collegio, durat tantum eius prælatione durante, nisi autoritate Papæ fiet, secundum Archi. Floren. ibi. Tunc enim durat, donec reuocetur.

3 CONSTITVTIO nulla ligat, vel afficit ignorantes verè secundum Pan. in. 2. c. de constit. post gloss. & si est synodalis, vel prouincialis, & nõ est positus terminus, sed fit simpliciter, immediate ligat omnes scientes, ignorantibus verò ad arbitrium boni hominis. Papales post duos menses ligant, scientes tamen immediate ligantur, nisi

nisi sit terminus appositus, secundum Panor. supra.

4 **CONSTITVTIO** iudicis secularis quæ specificè disponit super rebus Ecclesie, secundum Panorm. in c. ecclesia sanctæ Mariæ, de constituit. nõ debet seruari, quia fit à non superiore, etiam si generaliter loquatur, cum non possit sine peccato seruari, non valet. Sed quando est generalis, & non cõtraria canoni, rationabilis, & ecclesiæ fauorabilis, est seruanda.

5 **CONSTITVTIO** principis cõtraria quæ sunt iure gentium, vel naturali facta ex rationabili causa, secundum doctores & præcipue Panormitanus in capitul. quæ in ecclesiarum. de constitutionibus tenet, vt de prescriptione, & confiscatione honorum. Si autem non subest causa, & certum est, principem non posse statuere, vt in clemēt. pastoralis. de re iudicata. vbi dicitur quod Imperator nõ potest tollere re alterius sine causa, nisi in re parua, nõ tenet. Non enim Imperator, nec Papa, sine causa auferre bona iustè possidentium possunt, quia contra ius naturæ est.

6 **CONSTITVTIO** Papæ, quæ à principio nõ recipitur ipso sciente, & tolerante, secundum Panormitanum in cap. quia circa. de affinita. & cõsanguinit. non obligat ad peccatum. Si verò à principio à maiori parte recipitur, obligat, quamuis minor pars non seruit, nulla enim tolerantur per patientiam, quæ si fuerit in iudicio deducta exigente iustitia tolerari non debent. Non omnes constitutiones emanatæ post compilationem decretalium habent vim, sed illæ de quibus fit mentio in. 6. Et nisi sint factæ post dictum libro. 6. vt patet in prolo. sexti. Et quæ factæ sunt inter sextum, & clement. tenent.

7 **CONSTITVTIO**, vel lex, seu statutum, in quo mandatur sic, videlicet prohibemus ne fiat tale quid. & qui fecerit illud, talem pœnam luat, ita quod ibi sunt duo præcepta, obligat ad culpam, & ad pœnam, vt dicit Angelus versiculo, obedientia. §. primo.

secus secundum Henricum de Gano. quando est vnum tantum præceptum, vt cum dicitur, qui fecerit sic soluat talem pœnam, quia tunc ex forma statuti obligat tantum ad pœnam. Intellege post cõdemnationem iudicis notam, secundum glo. in c. fraternitatis. in fi. 11. q. 2. Similiter semper obligat ad mortale, quando imponitur pœna mutilationis, mortis, vel alterius grauis pœnæ, quia exponere se periculo grauis mali, vel infamiae verisimiliter, nescio à mortali excusare, cum sit contra charitatem sui ipsius. Possent etiam esse mortale, quando transgrediretur lex tantum pœnalis ratione materię, quia videlicet continet aliquod necessarium ad salutem, vel propter contemptum. Vide infra, Lex, §. 4. & 11.

8 **QUANDO** princeps mandat fieri festum aliquod propter victoriam habitam, vel aliquid huiusmodi sub certa pœna, licet pœna possit exigi, transgressores tamen non peccant mortaliter. An autem constitutio obliget ad mortale, & quando, & quomodo. infra verbo, Lex. §. 4.

CONSUETVDO.

1 **CONSUETVDO** est quoddam ius non scriptum: assiduis actibus constitutum, quod pro lege suscipitur, cum deficit lex, in c. consuetudo. d. r.

2 **CONSUETVDO** habet vim legis & legem abolet, & interpretatrix legis est: quia quod multoties fit, videtur ex deliberato iudicio rationis prouenire secundum Tho. prima secundæ. q. 97. a. 5. Et secundum Pa. in c. si. de consue. Etiam cõsuetudo assumit vires, ex auctoritate Papæ, permittentis induci consuetudinem contra canones. Sic enim tolerando videtur approbare secundum Thom. supra.

3 **CONSUETVDO** non potest mutare legem diuinam, nec naturalem, secundum Tho. vbi supra. & per doct. in dict. cap. fina. Potest tamen limitare, distinguere, declarare, augere, & huiusmodi, sicut potest ius positiuum. Lex diuina dicit, in ore duorum, vel trium, stet omne verbum, & c. Sed lex